

COLEG Y CELFYDDYDAU, DYNIAETHAU A GWYDDORAU CYMDEITHAS

Strategaeth y Sefydliad Ymchwil

Sefydliad Ymchwil Bangor i'r Celfyddydau, Dyniaethau a Gwyddorau Cymdeithas

Sefydliad yw hwn sy'n gwneud ymchwil arobryn, sy'n rhagorol yn rhyngwladol ac sy'n cael effaith ar draws meysydd pwnc sy'n cynnwys iaith a llenyddiaeth, cerddoriaeth a'r cyfryngau, astudiaethau ariannol a masnach, cyfathrebu, arloesi, rheoleiddio, cydraddo

mae'n cynnig set ehangach o faterion thematig mae llawer o'n hymchwil yn ymffurfio o'u cwmpas, ar y

Mae cymunedau ledled y byd wedi eu cysylltu mewn gwedd cymhleth o lywodraethiant, cysylltiadau ariannol ac economaidd, pobl yn mudo, a chwestiynau ynghylch cwmpas a natur sefydliadau ac egwyddorion cydraddoldeb a chyfiawnder. Mae diddordebau cystadleuol cymunedau lleol, cenedl-wladwriaethau, a systemau economaidd byd-eang a rhyngwladol yn gofyn am ymchwil ymatebol i reoliadau a llywodraethiant, sefydliadau ac astudiaethau cymunedol. Mae ein heconomegwyr, ein cyfreithwyr, ein gwyddonwyr cymdeithasol a'n haneswyr yn archwilio'r cysylltiadau cymhleth hynny a sut mae cwestiynau ynglŷn â pherfformance, gwleidyddiaeth a heriau byd-eang yn effeithio arnynt. Mae'r grwpiau ymchwil perthnasol yn cynnwys:

- Y Ganolfan dros Gynaliadwyedd
- Sefydliad Cyllid Ewropeaidd
- Sefydliad Ymchwil a Data Cymdeithasol ac Economaidd Cymru (WISERD)
- Labordy Deallusrwydd Artiffisial Emosiynol
- Clwstwr Gwellu Tegwch a Chynhwysiant CIEREI

Cyfathrebu, Addysg, Iaith, a'r Cyfryngau

Saif Prifysgol Bangor mewn amgylchedd dwyieithog sy'n hwyluso'r cryfderau rhagorol sydd ganddi ym meysydd amlieithrwydd a dwyieithrwydd a defnydd iaith mewn amryw o gyd-destunau cyfathrebol, gan gwmpasu rhagoriaeth ymchwil mewn polisi a chynllunio iaith, caffael iaith gyntaf ac ail iaith, addysg ddwyieithog, dadansoddi disgwrs ac astudiaethau corpws, defnydd cymunedau a chymdeithas sifil o iaith a'r goblygiadau i hunaniaeth, yn ogystal â chyfraniad technoleg at ddatblygiad iaith. Mae ymchwilwyr yn y thema hon yn cyfrannu at brofiadau dysgu o ansawdd uchel i blant a phobl ifanc ledled y wlad trwy wella'r ddarpariaeth Gymraeg ar draws ysgolion Cymru a meithrin arferion addysgeg effeithiol. Mae ymchwil yn y thema hon hefyd yn codi cwestiynau ehangach am berthynas iaith a chyfathrebu ac addysg

sefydliad yn ystyried yr un egwyddor datblygu cynaliadwy; y pedair colofn cynaliadwyedd; y pum ffordd o weithio tuag at gynaliadwyedd; a'r saith nod llesiant.

Rhagoriaeth mewn Ymchwil, Ymgysylltu ac Effaith

Mae'r sefydliad yn hwyluso ymchwil, ymgysylltu, ac effaith rhagoriaeth ranbarthol, genedlaethol a rhyngwladol trwy ein themâu ymchwil, a gydnabyddir trwy gyhoeddiadau a gwobrau proffil uchel, o ansawdd uchel ac a adolygir gan gymheiriaid, ennill grantiau o bwys a mathau eraill o gydnabyddiaeth allanol. Mae pwyslais penodol ar yr isod:

- Cefnogi Strategaeth Ymchwil ac Effaith 2030 Prifysgol Bangor y mae cynaliadwyedd yn elfen greiddiol ohoni
- Ymgorffori ymgysylltu a chydweithio yn ein mentrau academiaidd, a thrwy hynny gwneud llwybrau at effaith yn rhan o'r broses ymchwil
- Mentora, adborth a chyngor mewn perthynas â syniadau ymchwil, ceisiadau grant, a gweithgarwch ymgysylltu, effaith ac arloesi
- Mynediad at ymchwilwyr y sefydliad sydd â phrofiad o ennill grantiau ac at aelodau paneli dyfarnu ymchwil, yn enwedig yr UKRI
- Ymgysylltu â phrofiad ac ar5 (h)10.h r(E)-2.2 (ffait)-3.7(s)-1.4 (e)- (h)10d( )TJEMC .6 rthchlaf(y)3 (m)0 Tc 0 Tw

- Cydnabod amrywiaeth y gweithgarwch ymchwil, ymgysylltu ac effaith sydd ar waith yn y sefydliad gan gynnwys ymarfer creadigol fel ymchwil ac ymgysylltu diwylliannol
- Mentora i gefnogi'r gwaith o ddenu grantiau a datblygu gyrfaoedd ymchwil
- Annog a chydabod cyfraniadau ymchwilwyr at baneli dyfarnu ymchwil, cymdeithasau dysgedig, a gwaith i gyfnodolion a gwaith golygyddol arall
- Neilltuo amser ar gyfer ymchwil trwy gefnogi'r egwyddor o sicrhau cydraddoldeb o ran amser gwarchodedig mewn ysgolion a thrwy gynnig absenoldeb astudio ledled y sefydliad pan fo cyfiawnhad dros wneud hynny
- Cynrychioli buddiannau a llais cymuned ymchwil y sefydliad yn y brifysgol
- Cefnogi'r gydnabyddiaeth a roddir i ymchwilwyr trwy fesurau allanol o ragoriaeth ymchwil megis y Fframwaith Rhagoriaeth Ymchwil

Heriau Mawr, Ymatebion Cymdeithasol a Rhyngddisgyblaeth.

Mae ymchwil rhyngddisgyblaethol yn cynhyrchu ffurfiau newydd o wybodaeth, arloesi, dealltwriaeth newydd ac allbynnau creadigol sydd eu hangen i roi sylw i'r heriau mawr sy'n wynebu cymdeithas yn fyd-eang.